

ANNE BABA TUTUMLARI

Anne
naapiyosun
yaa?!
Kaç yaşına
geldim
yaa!

Sus bakıım!
Sen benim gözümde
hala yumurtasın!

ETKİNLİK: ZAMAN MAKİNESİ

Gözlerinizi kapatın.

Bir zaman makinesine biniyorsunuz ve kendinizi 15 yıl sonrasında buluyorsunuz.

Çocuğunuzun nasıl bir yetişkin olmasını istersiniz?

Ne iş yapıyor olabilir?

Nasıl kişilik özellikleri sergiliyor?

Peki, hangi çocuk yetiştirme biçimi bu hedeflere ulaşmamıza yardımcı olur?

Çocuklarımız için istediğimiz bu ise, bunu başarabilmemiz için nasıl davranmalıyız?

Kişilik gelişiminde aile çok önemli bir rol oynar.

Çocuğun aile ortamında olumlu kişilik özellikleri geliştirmesi ve iyi bir eğitim alması için ailenin çocuğa karşı sergilediği sağlıklı tutumlar çok önemlidir.

Anne babanın kişilik özellikleri, yetiştikleri çevre ve sosyo-kültürel yapıları çocuk geliştirme tutumlarını etkileyebilir.

Baskıcı ve Otoriter Tutum

Ebeveyn aşırı kontrollü
Daha az sıcak ilişki
Katı kurallar
İtaat önemli
Ceza

Baskıcı Tutumla Yetiştirilen Çocuk;

- Arkadaşlarıyla iyi işler kurmada fazla zorlanabilir.
- Özgüveni daha düşük olabilir.
- Kendisini yetersiz, güvensiz hissedebilir. Üzülebilir.
- İçine kapanık olabilir ya da isyan edip saldırganlaşabilir, şiddete başvurabilir.
- Yalan söyleyebilir.
- Sevgisini göstermeyebilir.
- Yeniliklere açık olmayabilir. Denemekten korkabilir.

İLGİSİZ TUTUM

İhtiyaçlara kayıtsız kalma

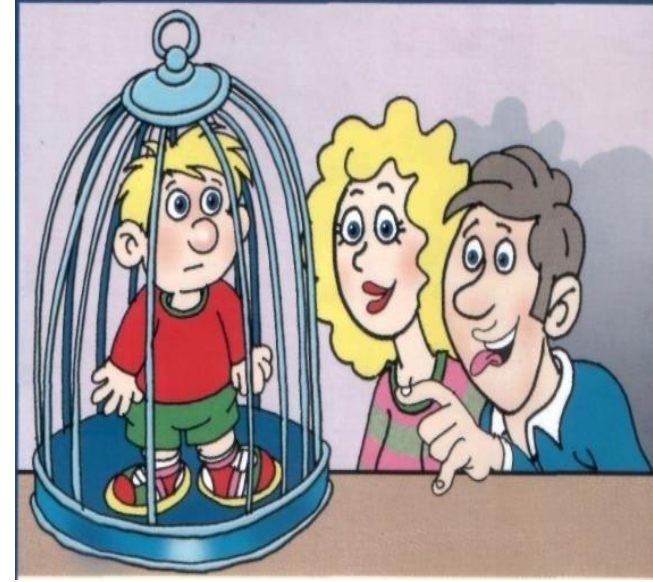
Araştırmalar ilgisiz tutuma sahip ebeveynlerin çocuklarının öğretmenine ve arkadaşlarına olumsuz davranışları ve evdeki eşyalara zarar verme arasında yakın ilişki bulmuştur.

Dikkat çekmeye yönelik davranışlar sıklıkla görülür.

İlgisiz Tutumla Yetiştirilen Çocuk;

- Zamanla olumsuz davranışlar göstermeye başlar.
- Dikkat çekmeye ve çevreye varlığını ispatlamaya çalışır.
- Saldırgan, iletişim sorunları yaşayan ve özgüveni düşük bir birey olabilir.

AŞIRI KORUYUCU TUTUM

Helikopter ebeveynler
Hikaye: Kelebek kozası

AŞIRI KORUYUCU EBEVEYNLER DİKKAT!!!

- Hatalarının ona ciddi zararlar vermeyeceği durumlarda risk almalarına izin verin.
- Yanlışlarının sonuçları ile yüzleşmelerine izin verin.
- Günlük sorumluluklar almalarını sağlayın ancak sürekli hatırlatmayın.
- Unutmayın, çocuk hiç düşmeden yürümeyi öğrenemez, hiç hata yapmadan doğrunun ne olduğunu keşfedemez, hiç hasta olmadan bağışıklık sistemi gelişemez.
- Çocuğunuzun hata ile, sorun ile hatta hastalık ile karşılaşması gerekir. Çünkü hayatın gerçekleri ile baş etmesini sağlayan becerilere sahip oldukça sağlıklı ve mutlu olacaktır.
- Tüm çabalarınıza rağmen dengeyi sağlamakta zorluk yaşıyorsanız uzman desteği almaktan çekinmeyin, çünkü söz konusu olan çocuğunuzun sağlığı...

BEK SÜNU

Aşırı Koruyucu Tutumla Yetiştirilen Çocuklar;

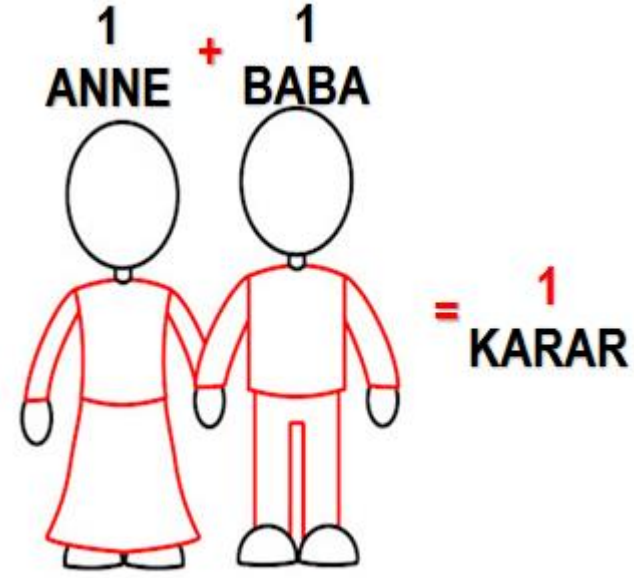
- Anne babalarına bağımlı olabilirler.
- Kişisel sorumluluklarını almayı bilmezler.
- Özgüven geliştirmede zorlanabilirler.
- Tek başına ders çalışmakta zorlanabilirler.
- Sorun yaşadıklarında, sorunlarını çözecek bir kurtarıcı ararlar.
- Kendi başlarına yapabilecekleri işlerde bile başkasının yardımın, yönlendirmesini beklerler.
- Karar verme becerileri gelişmeyebilir.

Aşırı Hoşgörölü Tutumla Yetiştirilen Çocuk;

- Kurallara uymakta zorlanabilir.
- Aşırı kabul veya her şeye izin verme çocuğun şımarmasına neden olabilir ve olgunlaşmasını engelleyebilir.
- Sorumluluk almakta zorlanabilir ve daha az bağımsız olabilir.
- İlgı bağımlısı olabilir.
- İsteklerinin anında olmasını bekleyebilirler.

TUTARSIZ TUTUM

Ebeveyn Baskıcı Tutum ile

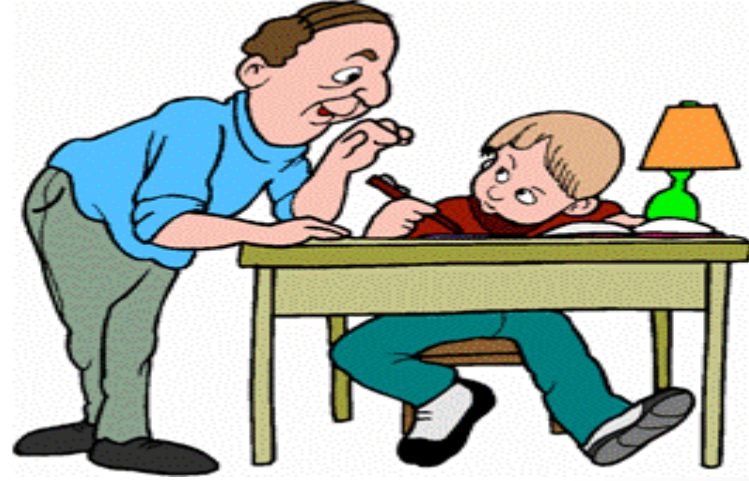
Aşırı Hoşgörülü Tutum arasında gider gelir.

ANNE VE BABA ARASINDAKİ İLİŞKİ, EVİN GENEL HAVASINI BELİRLER!...

Tutarsız Tutumla Yetiştirilen Çocuk;

- **Karar vermede zorlanabilir.**
- **Diğer insanlara da güven duyamaz.**
- **Dengesiz, tutarsız, aşırı isyankar ya da boyun eğici birey olarak yetişebilir.**

MÜKEMMELİYETÇİ TUTUM

- Beklenti yüksektir.
- Hata kabullenilmez.
- Çocuk kendini beceriksiz, değersiz ve başarısız hisseder.

Mükemmeliyetçi Tutumla Yetiştirilen Çocuk;

- Ağır beklentiler altında ezilerek sağlıklı bir kişilik geliştiremeyebilir.
- Hep başarıya yönelik çabalar ve istediği hedeflere ulaşamadığında hayal kırıklığı yaşar.
- Çoğu zaman kendisini beceriksiz hisseder.
- Kendinin değersiz ve başarısız olduğunu düşünür.

TUTUMLARI BULALIM

- Çocuğun gereksinimlerine kayıtsız kalır.
- Çocuğun bütün işlerini yapar.
- Çocuğun bir gün kabul ettiği davranışını diğer gün kabul etmez.
- Aşırı kontrollüdür.
- Çocuğu aşırı serbest bırakır.
- Çocuğu aşırı derecede korur.
- Çocuğun gelişim düzeylerini dikkate almaz.
- Çocuğun istekleri ön plandadır.
- Anne çocuğa izin verirken baba karşı çıkar.
- Çocuğun fikirlerine değer verilir.
- Ailedeki kurallar kesindir ve sorgulanamazlar.
- Çocuğun hata yapmasına tahammül edemezler.
- Çocuk ağır beklentiler altında ezilir.
- Çocuğun gelişim düzeyine uygun sorumluluklar verilir.

YETKİN TUTUM

- Anne-baba tutumları arasında **en sağlıklı** olan bu tutumda çocuklara hoşgörölü, güven verici ve destekleyici yaklaşım benimsenir.
- Bu tutuma sahip anne babalar, çocuklarına **sıcak** davranır ve **koşulsuz saygı ve sevgi** gösterirler.
- Çocukların her durumda düşüncelerini belirtmelerini ve **paylaşmalarını** desteklerler.
- Anne babaların davranışları, birbiriyle **tutarlı ve kararlıdır**.

YETKİN TUTUM

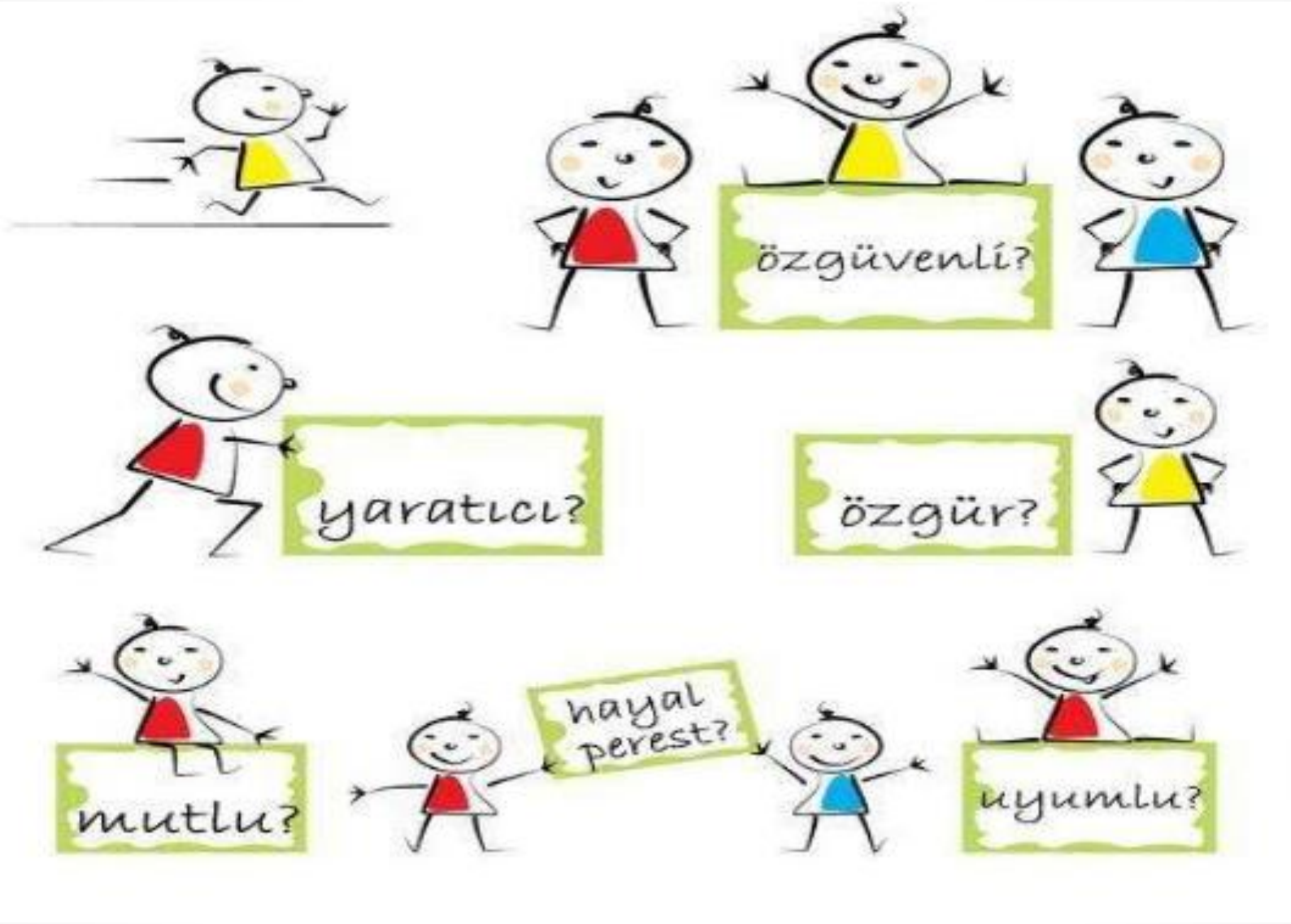
- Yetkin tutuma sahip anne babalar her çocuğun **kendine özgü bir gelişim kapasitesi** olduğunu bilir ve ona uygun davranırlar.
- Çocuklarından gelişimlerine **uygun düzeyde olgun** davranmalarını beklerler.
- Aileler çocukları ile **ortak etkinliklerde** bulunurlar ve onlara **sorumluluk** verirler; gerekli durumlarda desteklerler.
- Yetkin ailelerde **özerk davranışların** desteklenmesine dikkat edilir.
- Çocuğun kendini **ifade etmesine** ve **özdenetim** kazanmasına katkı sağlayacak ortamlar sunulur.

YETKİN TUTUM

Yetkin tutuma sahip ailelerin çocukları:

- Sosyal ve duygusal anlamda daha yeterli,
- Diğer bireylerle daha çok iş birliği içerisinde,
- Kendine güvenen,
- Uyumlu,
- Yaratıcı,
- Bağımsız,
- Sorumluluk sahibi,
- İnsanlara güvenebilen ve sevilen bireyler olarak yetişirler.

ÖNERİLER

*En sağlıklı tutum;
yeterli sevgi, yeterli disiplin,
yeterli eğitim, yeterli hoşgörü.*

- Çocuklar, kimse ile **kıyaslanmamalıdır**.
- Çocuk **koşulsuz** sevilmelidir.
"Şu davranışı yaparsan seni severim, şunu yapmazsan seni sevmem" şeklindeki ifadeler veya davranışlar çocuğun ruh sağlığını olumsuz yönde etkiler.
- Çocuğun olumsuz davranışları yerine **olumlu davranışları** ön plana çıkarılmalıdır.
- Çocuklara **birer birey** olarak **saygı** gösterilmelidir.

- **Çocuğun** duygularını rahatlıkla ifade edebileceği ortamlar sağlanmalıdır.
- Çocuklara, **gelişim düzeylerine uygun kurallar** konulmalı ve bu kuralların gerekçeleri açıklanmalıdır.
- **Çocuklara günlük yaşamda**, karar verme davranışı kazanabilmeleri için ortamlar sağlanmalıdır.
- Çocukların günlük yaşamlarında **problem çözme becerileri** geliştirmeleri desteklenmelidir.